

Oppdal kommune
Budsjett 2018
Rådmannens forslag

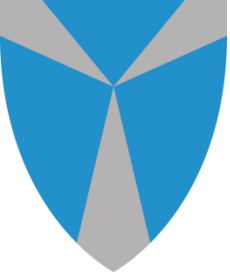
Agenda

1. Hovedutfordringer
2. Inntektsutvikling 2017 - 2018
3. Handlingsplan 2018 - 2021
4. Forslag til budsjett 2018
 - Forslag til nye bevilgninger 2018
 - Forslag til budsjettramme 2018
 - Forslag til investeringer 2018
 - Nøkkeltall
5. Handlingsrom

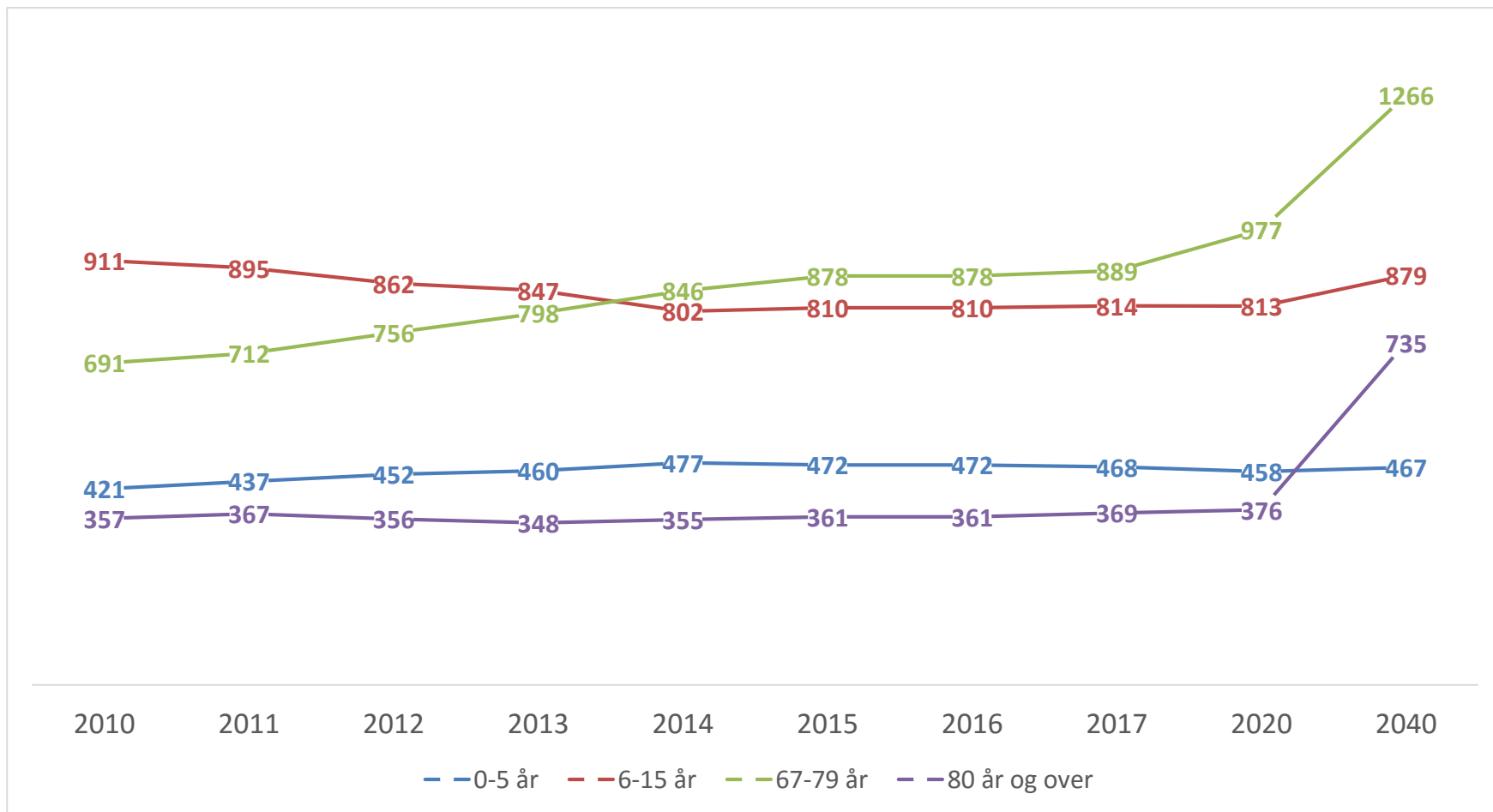
1. Hovedutfordringer

- Et budsjett i balanse, men lite handlingsrom (omprioriteringer)
- En mindre kostnadskreven kommunne
 - Klarer vi å omfordele midler/ressurser godt nok?
 - Er vi flinke nok til å ivareta de lovpålagte oppgavene fremfor de frivillige?
 - Klarer vi å ta ut en reell effektiviseringsgevinst (strukturelle tiltak som virker på sikt)?
- Tiltagende økt behov innenfor helse- og omsorg
 - Budsjettreguleringer i 2017 for å sikre budsjettbalanse
 - Hvordan vil demografien påvirke helse- og oppvekstsektoren?
- Digitalisering
 - Hvordan sikre en helhetlig og tydelig bruk av IKT-verktøy i kommunen?

1. Hovedutfordringer

- *Aldersfordelt utvikling med framskrivning*

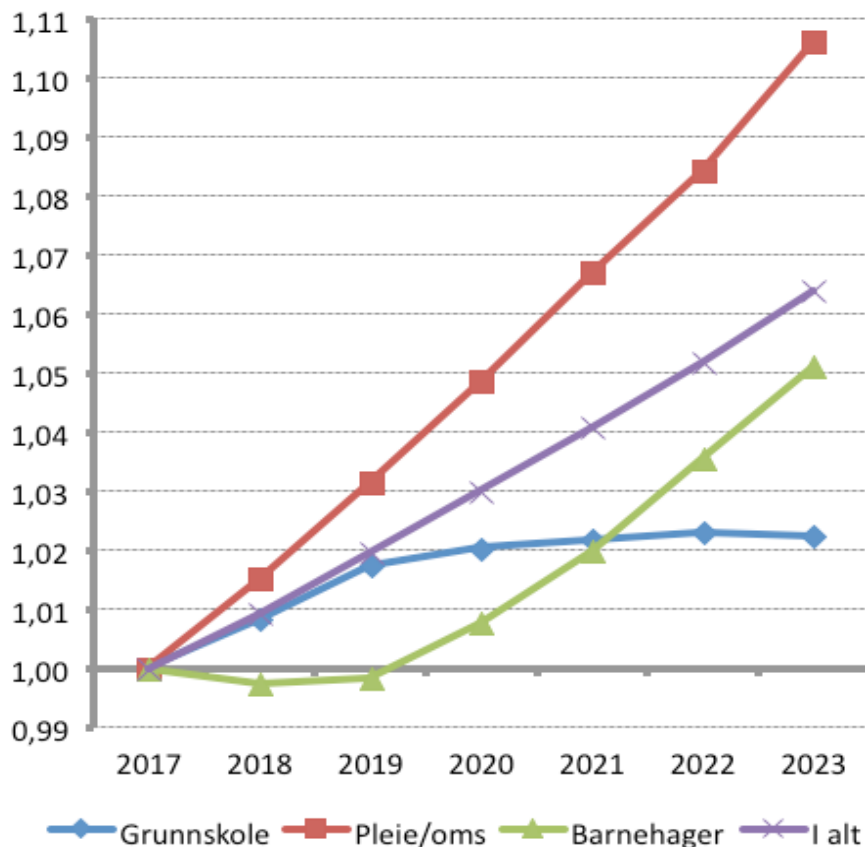
Kilde: SSB

1. Hovedutfordringer

- *Utvikling demografikostnader*

Demografikostnader kommuner
2017=1

- For kommunene gir beregningene en årlig gjennomsnittlig vekst frem til 2023 på 1,0 prosent.
- Pleie og omsorg trekker opp med en årlig gjennomsnittlig vekst på 1,7 prosent.
- Det er antatt en økning innenfor grunnskole frem til 2020 som så vil flate ut frem til 2023.
- Innenfor barnehager er det forventet en svak nedgang frem til 2019, mens det deretter forventes en klar økning frem mot 2023.

1. Hovedutfordringer

- Helse- og omsorg

KOSTRA-tall:	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2014	2015	2016	2016	2016
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker av pleie og omsorgstjenester	410 213	391 456	396 753	467 713	408 115
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år.	63	67	62	63	67
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over	428	421	413	298	324
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	11,0 %	9,1 %	9,7 %	5,6 %	3,8 %
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	969 083	972 949	930 365	1 570 674	1 101 656
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, praktisk bistand	4,5	3,6	3,3	10,4	9,8
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, hjemmesykepleie	10,1	10,3	10,5	5,0	4,9

2. Inntektsutvikling 2017 - 2018

- Oppsummert

Tall i 1.000 kr	Budsjett 2017	Økonomiplan 2018	Budsjettforslag 2018
Skatt på inntekt og formue	158 700	160 562	165 939
Ordinært rammetilskudd	210 670	213 629	217 439
Eiendomsskatt	26 150	27 669	28 300
Konsesjonskraft og Drivakraft	4 011	3 364	5 550
Konsesjonsavgift	3 038	3 038	3 038
Andre generelle statstilskudd	1 979	1 934	1 703
SUM FELLES DRIFTSINNTEKTER	404 548	410 196	421 969
Renteinntekter og utbytte	6 790	6 438	6 360
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	-9 250	-9 102	-8 656
Avdrag på innlån til egne formål	-29 020	-24 717	-26 645
FINANSIERINGSUTGIFTER NETTO	-31 480	-27 381	-28 941
Til ubundne avsetninger	-11 300	-9 548	-9 689
Til bundne avsetninger	-3 288	-3 403	-3 350
Bruk av ubundne avsetninger	1 955	1 318	1 352
AVSETNINGER NETTO AV FELLESINNTEKTER	-12 633	-11 633	-11 687
Motpost for avskrivninger	5 017	5 587	5 569
DISPONIBLE MIDLER	365 452	376 769	386 909

Endring		
Budsjett 2018 vs Budsjett 2017	Budsjett 2018 vs økonomiplan 2018	
4,6 %	3,3 %	2,5 %
3,2 %	1,8 %	
8,2 %	2,3 %	
38,4 %	65,0 %	
0,0 %	0,0 %	
-13,9 %	-11,9 %	
4,3 %	2,9 %	
-6,3 %	-1,2 %	
-6,4 %	-4,9 %	
-8,2 %	7,8 %	
-8,1 %	5,7 %	
-14,3 %	1,5 %	
1,9 %	-1,6 %	
-30,8 %	2,6 %	
-7,5 %	0,5 %	
11,0 %	-0,3 %	
5,9 %	2,7 %	

2. Inntektsutvikling 2017 - 2018

- *Forutsetninger*

- **Skatt på inntekt og formue**
 - Lagt til grunn en befolkningsvekst på 0,4 % (Oppdal) i 2017 (tilsvarende 7 000 personer per 1.1.2018)
 - På landsbasis er det lagt til grunn en befolkningsvekst på 0,8 % i 2017
 - Nominell skattevekst Oppdal kommune i 2018: 2,0 %
 - Nominell skattevekst landet i 2018: 2,4 %
- **Ordinært rammetilskudd**
 - Oppdal kommune har blitt mindre kostnadskrevenne kommune. Om lag 2,4 millioner kroner mindre i utgiftsutjevning enn handlingsplan
- **Eiendomsskatt**
 - Ny promillesats: 3,4
 - Reduksjon i skattegrunnlag for kraftverk
- **Konsesjonskraft og Driva-kraft**
 - 25,5 ør per KWH
 - Forutsetter mindre uttak av Driva enn «normalt»
- **Andre generelle statstilskudd**
 - Kompensasjon av kapitalutgifter grunnskolereform bli avsluttet i 2017 (0,2 millioner kroner i 2017)

2. Inntektsutvikling 2017 - 2018

- Korreksjoner inntektssystemet

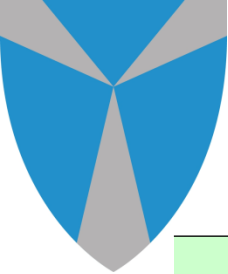
Korreksjoner inntektssystemet	Landet
Økte satsinger:	
Opptrappingsplan rus	300 000 000
Tidlig innsats barnehage/skole	200 000 000
Forebyggende tiltak barn og unge	200 000 000
Ansvarsoverføring:	
Tilskudd til frivillighetssentral	15 000 000
Vigslar	3 000 000
Boligsosialt arbeid	44 000 000
Helårseffekt:	
Økt pedagognorm	247 200 000
Økte kommunale barnehageutgifter som følge av botidskrav for kontantstøtte	18 500 000
Reduserte kommunale barnehageutgifter som følge av økt kontantstøtte	-127 900 000
Korreksjoner:	
Tidlig innsats – overgang mellom barnehage og skole	20 000 000
Økt foreldrebetaling i barnehage med 110 kroner per måned	-301 500 000
Økt inntektsgrense for gratis kjernetid i barnehage, helårseffekt	7 900 000
Servicerhunder	-5 000 000
Statlige og private skoler, økning i elevtall	-137 800 000
Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenesten	-7 800 000
Skjønnstilskudd, engangsbevilgning 2017 for plasser for enslige mindreårige flyktninger som ikke ble tatt i bruk	-20 500 000
Helsenett	-32 600 000
	422 500 000

2. Inntektsutvikling 2017 - 2018

- *Oppdal har blitt en billigere kommune*

Kriterier	2015	2016	2017	2018
	Antall	Antall	Antall	Antall
0-1 år	153	140	150	141
2-5 år	315	322	325	318
6-15 år	837	811	813	816
16-22 år	604	624	603	624
23-66 år	3 774	3 746	3 768	3 783
67-79 år	819	877	895	932
80-89 år	288	297	301	302
over 90 år	57	59	65	68
Basistillegg	1	1	1	1
Sone	28 381	28 303	28 132	28 165
Nabo	16 342	16 346	16 299	16 345
Landbrukskriterium	0,005	0,005	0,005	0,005
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	49	46	50	55
Flytninger uten integreringstilskudd	90	84	94	90
Dødlighet	43	40	40	52
Barn 0-15 med enslige forsørgere	144	134	145	141
Lavinntekt	200	200	210	220
Uføre 18-49 år	124	125	142	156
Opphopningsindeks	0	0,095	0,087	0,089
Aleneboende 30 - 66 år			545	548
PU over 16 år	24	25	25	23
Ikke-gifte 67 år og over	502	524	543	555
Barn 1 år uten kontantstøtte	58	52	53	62
Innbyggere med høyere utdanning	1 156	1 193	1 215	1 264
Kostnadsindeks total				

2. Inntektsutvikling 2017 - 2018

- Oppdal har blitt en billigere kommune

	2015	2016	2017	2018	Endr 17-18
	Indeks	Indeks	Indeks	Indeks	kr per innb
0-1 år	0,95277	0,88469	0,94963	0,90096	-14
2-5 år	0,92853	0,96107	0,98586	0,97451	-81
6-15 år	1,01385	0,98021	0,97736	0,97141	-78
16-22 år	0,97751	1,01594	0,98174	1,01303	35
23-66 år	0,95456	0,94420	0,94527	0,94193	-21
67-79 år	1,24912	1,28567	1,26371	1,26712	17
80-89 år	1,21534	1,27005	1,29091	1,28793	4
over 90 år	0,99241	1,02168	1,10603	1,15320	94
Basistillegg	1,75316	1,76339	1,39471	1,40214	8
Sone	1,05081	1,04590	1,03655	1,03961	2
Nabo	1,34039	1,33289	1,32138	1,31607	-3
Landbrukskriterium	4,00943	4,02986	3,67685	3,65240	-0
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	0,89098	0,79809	0,81952	0,84028	8
Flytninger uten integreringstilskudd	0,51511	0,46091	0,49469	0,45985	-22
Dødlighet	1,01963	0,96368	0,97324	0,95472	-43
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,81618	0,77592	0,86449	0,86860	0
Lavinntekt	0,68673	0,62669	0,62698	0,63714	-0
Uføre 18-49 år	1,16146	1,07635	1,17579	1,24589	25
Opphopningsindeks	0,35635	0,34623	0,30421	0,29954	-15
Urbanitetskriterium			0,93390	0,92207	-14
Aleneboende 30 - 66 år	0,99604	1,01639	0,99140	0,89193	-241
PU over 16 år	1,17368	1,20421	1,22550	1,22413	5
Ikke-gifte 67 år og over	1,07763	0,99784	1,04142	1,14474	90
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,72249	0,72549	0,71486	0,72308	7
Innbyggere med høyere utdanning	1,03112	1,02608	1,02862	1,02364	-238

3. Handlingsplan 2018 -2021

- Balansert økonomiplan

Hovedtall	Budsjett 2017	2018	2019	2020	2021
Sum driftsinntekter	568 546	572 726	577 189	580 840	584 810
Sum driftsutgifter	-560 488	-572 086	-576 834	-575 243	-574 083
Brutto driftsresultat	8 058	640	355	5 597	10 726
Eksterne finansposter	-31 528	-27 381	-25 938	-25 056	-24 110
Motpost avskrivinger	29 500	29 782	29 969	30 495	31 158
Netto driftsresultat	6 030	3 040	4 386	11 036	17 775
Balanseringsstørrelser	Budsjett 2017	2018	2019	2020	2021
Ekstern lånegjeld 31.12	364 000	385 528	368 148	344 535	327 692
Disponibel saldo i Kapitalfondet 31.12	14 000	11 934	16 334	19 920	21 701
Fondskapital i Kapitalfondet 31.12	46 315	44 249	45 117	46 020	49 989
Fondskapital i Infrastrukturfondet 31.12	3 525	5 259	7 693	10 127	12 661
Fondskapital i det generelle disposisjonsfondet 31.12	4 151	2 833	2 287	11 329	26 555
Ubalanse i driftsbudsjettet	0	0	0	0	0
Avvik i forhold til 1,5% netto driftsmargin	-2 498	-5 551	-4 272	2 324	9 002
Investeringer					
Nøkkeltall:	Budsjett 2017	2018	2019	2020	2021
Brutto driftsmargin	1,4 %	0,1 %	0,1 %	1,0 %	1,8 %
Netto driftsmargin	1,1 %	0,5 %	0,8 %	1,9 %	3,0 %
Netto rente- og avdragsbelastning	5,5 %	4,8 %	4,5 %	4,3 %	4,1 %
Investeringer i % av driftsinntekter	13,8 %	17,6 %	2,5 %	1,6 %	2,7 %
Lånegjeld i % av driftsinntekter	64,0 %	67,3 %	63,8 %	59,3 %	56,0 %

3. Handlingsplan 2018 -2021

- Budsjettrammer

	Ramme 2017	Konsekvens- justeringer	Nye driftstiltak	Balanserings- tiltak	Ramme 2018
PoF	13 477	47	400	69	13 855
Støtte- og fellestjenester	25 270	0	953	131	26 092
Politisk styring og kontroll	4 212	-300		0	3 912
Tilleggsbevilgninger	11 688	0		0	11 688
Oppdal kulturhus KF	12 315	0		62	12 253
Helse- og oppvekstforvaltning	51 742	-9 261		22	42 459
Sykehjemmet	40 367	0	4 413	105	44 675
Hjemmetjenester	70 210	1 620		160	71 670
Aune skole	30 307	1 210		173	31 344
Drivdalen skole	4 376	329		27	4 678
Lønset og Midtbygda skole	8 926	-191		45	8 690
Ungdomsskolen	26 516	-513		148	25 855
Kirkelig sektor	4 578	0		23	4 555
Kommunale barnehager	11 810	10 315		78	22 048
Tekniske tjenester	16 698	1 245	2 000	220	19 723
Helse og familie	26 208	470		148	26 530
NAV	6 751	0		9	6 742
Sum	365 452	4 971	7 765	1 420	376 768

4. Forsalg til budsjett 2018

- *Forslag til nye bevilgninger*

Bevilgninger	Beløp
Endring av kriterieverdiene for skolene	1 039
Egenandel for ressurskrevende tjenester	800
Ressurskrevende brukere	1 367
Opptrapping innen rusfeltet	260
Tilskudd til Oppdal Frivilligsentral	27
Pedagognorm	315
Tidlig innsats barnehage/skole	260
Drift av legevakt	240
Tilleggsbevilgningsreserven	980
Økt foreldrebetaling	-310
Forsinkelse idrettshall	-2 000
Forebyggende tiltak barn og unge	224
Boligsosialt tilskudd	46
Reisekostnad – politisk virksomhet	30
Forsinkelse utbygging Midtbygda bhage	-150
Kongevegen	-100
Sum	3 028

4. Forsalg til budsjett 2018

- Forslag til nye bevilgninger

Utgiftsøkning (samlet)	Beløp
Helse- og omsorgsektoren	8 200
Helse- og familie	954
Barnehagesektoren	1 160
Skolesektoren	1 874
Tekniske tjenester	3 291
Øvrige formål	2 445
Sum utgiftsøkning	17 924

Utgiftsreduksjon (samlet)	Beløp
Kommune- og stortingsvalg	300
Effektiviseringskrav	1 420
Økt foreldrebetaling	310
Utsatt oppstart idrettshall	2 000
Utsatt avdrag Midtbygda bhage	150
Uttrekk Kongevegen	100
Sum utgiftsreduksjon	4 280
Bevilgningsøkning	13 644

4. Forslag til budsjett 2018

- Forslag til budsjetttramme 2018

Enhet	Regnskap 2016	Opprinnelige budsjett 2017	Forslag ramme 2018	Vekst opprinnelig budsjett 2017
PoF	13 336	13 477	13 891	3,0
Støtte- og fellestjenester	25 055	25 270	25 821	2,2
Politisk styring og kontroll	4 146	4 212	3 971	-5,7
Tilleggsbevilgninger	955	11 688	13 677	17,0 %
Oppdal kulturhus KF	12 001	12 315	12 572	2,1
Helse- og oppvekstforvaltning	51 576	51 742	44 933	-13,2 %
Sykehjemmet	40 881	40 367	46 435	15,0 %
Hjemmetjenester	66 950	70 210	74 050	5,5 %
Aune skole	31 049	30 307	32 828	8,3 %
Drivdalen skole	4 570	4 376	7 277	66,3 %
Lønset og Midtbygda skole	8 107	8 926	14 952	67,5 %
Ungdomsskolen	27 002	26 516	27 378	3,2 %
Kirkelig sektor	4 480	4 578	4 673	2,1 %
Kommunale barnehager	11 705	11 811	11 896	0,7 %
Tekniske tjenester	18 997	16 698	17 993	7,8 %
Helse- og familie	25 530	26 208	27 609	5,3 %
NAV	6 282	6 751	6 903	2,3 %
Sum	352 797	365 452	386 909	5,9 %

4. Forslag til budsjett 2018

- *Forslag til investeringer*

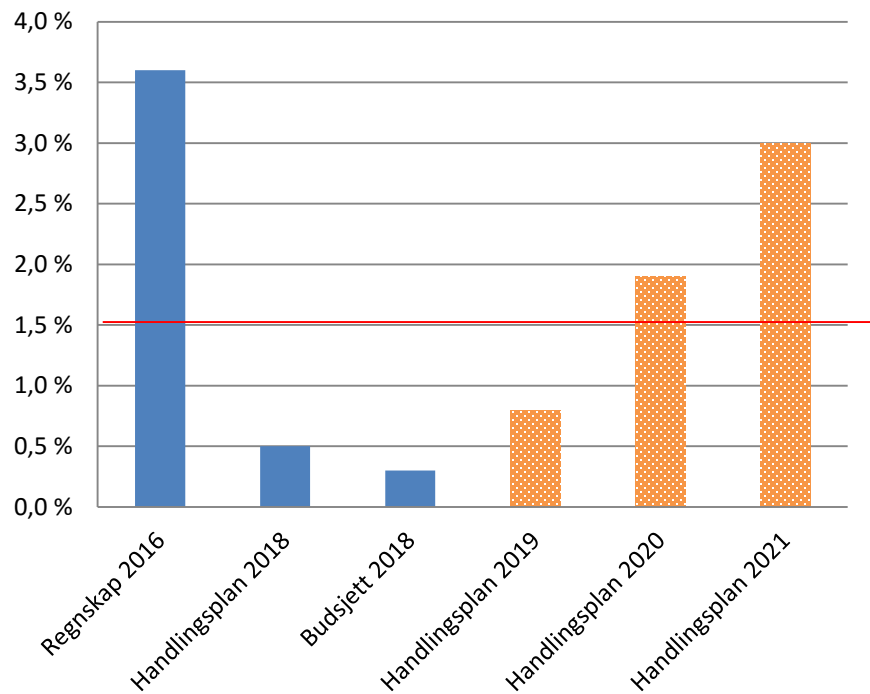
Anlegg (beløp i tusen kroner)	Handlingsplan 2018	Budsjett 2018
Rehabilitering kommunale off. bygg og boliger	3 000	3 000
Oppgradering kommunale veger	1 300	1 200
Klargjøring av nye industritomter	250	250
Tiltak for myke trafikanter	300	300
Bofellesskap for demente	24 100	24 100
Flomsikring boligomr. Oppdal. sentr., Vestre vannv., etapppe 1	2 450	2 450
Luvegen 9	11 200	11 200
Ny brannstasjon	47 500	0
UPS (batterier)	425	425
Lønseth oppvekstsenter, brannkrav	130	130
Oppgradering Kulturhuset	2 520	2 520
Utvikling Miljøstasjoner/returpunkt	700	700
Diverse forsterkninger ledningsnett vann	500	500
Diverse forsterkninger ledningsnett avløp	700	700
Sanering vann, Bregnevegen/Vikavegen	2 370	2 370
SUM	98 485	53 405

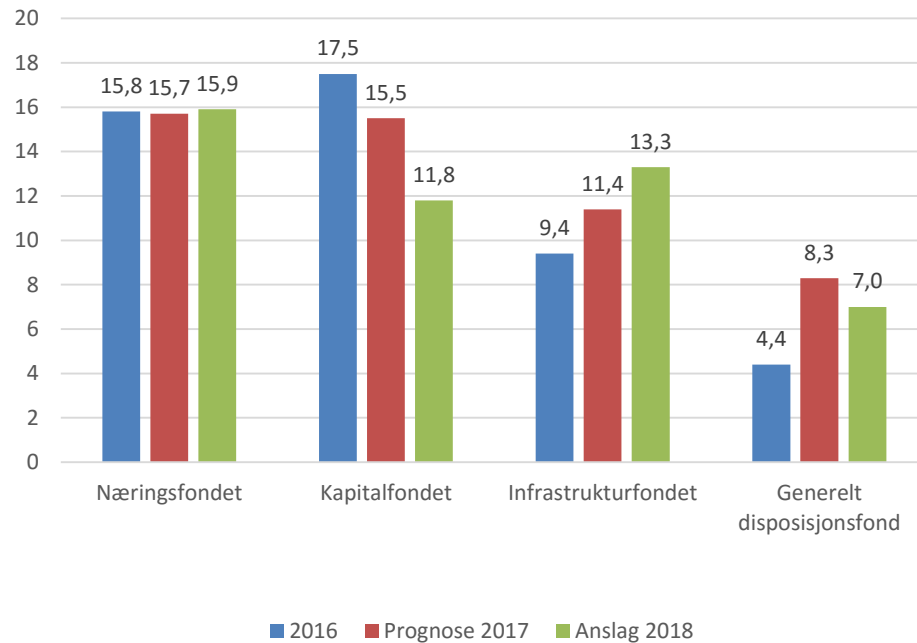
3. Forslag til budsjett 2018

- Økonomiske nøkkeltall

Netto driftsmargin

Fondsutvikling (millioner kroner)

4. Forslag til budsjett 2018

- Økonomiske nøkkeltall

	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Anslag 2018
Renteutgifter	-10 220	-10 085	-9 208	-8 608
Renteinntekter	5 982	5 564	4 160	4 106
Aksjeutbytte	1 715	1 979	2 000	2 300
Avdragsutgifter	-24 856	-27 867	-29 020	-26 715
Netto finansutgifter	-27 379	-28 792	-32 158	-28 948
I prosent av driftsinntekter	5,0 %	4,9 %	5,6 %	4,9 %

5. Handlingsrom i budsjettet

- Omprioritering av bevilgninger
- Redusere avdragstid på nye lån
 - Effekt på i underkant av 0,6 millioner kroner
- Redusere avdragstid på eksisterende lån
 - Minsteavdrag i 2016 15,7 millioner kroner
 - Avdrag budsjett 2018: 26,7 millioner kroner
- Øke krav til effektivisering hos enhetene utover 1,4 millioner kroner
- Øke eiendomsskatten